

Az elszámoltatás vakfoltjai III.

A panamai szabók

A közérdek szempontjából az offshore „adóoptimalizáció” kialakult gyakorlata már önmagában problematikus, hiszen tetemes bevételektől esik el az államháztartás, amikor például egy-egy nagy értékű ingatlan offshore cégek bemutatására szóló részvényei formájában cserél gazdát, és a tranzakció résztvevői ezáltal megspórolják az ingatlan-adásvétel után fizetendő adókat. Az „adóoptimalizáció” szürke zóna, jogi és erkölcsi megítélése nem feltétlenül esik egybe, ám az offshore cégek által biztosított anonimitás egyértelmű törvénytelenégek leplezésére is szolgálhat. Ma Magyarországon számos jelentős, milliárd forintos nagyságrendű korrupciós ügyben játszanak szerepet olyan offshore cégek, amelyek valódi tulajdonviszonyai nem átláthatóak és nem tisztázhatóak, a valódi, vélhetően hazai tulajdonosok az adóparadicsomokban működő megbízott, stróman tisztviselők mögé bújnak, és nyugodtan letagadhatják az effajta cégekben való érintettségüket.

A korrupciós ügyekkel bíbelődő újságíró előbb-utóbb szembesül az offshore cégek problematikájával, számos ügyben egy-egy offshore cég a pénz végállomása, amihez az ügyek azonosítható szereplőinek publikusan semmi közük nincs. 2007-ben a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (NKTH) támogatási gyakorlatát vizsgálva azt találtam, hogy az NKTH kutatás-fejlesztési pályázatain nyertes cégek gyakran offshore cégek tulajdonába kerülnek, és onnantól bontal úthetjük az állami támogatás nyomát (*Milliárdos állami támogatások a magyar biotechnológiai sikertörténet mögött*, index.hu, 2007. márc. 14.). 2008-ban a Csányi Sándor OTP-vezér megzsalolásáról szóló, Sipos Anettel közösen írt cikkünkben azt találtuk, hogy egy kideríthetetlen tulajdonosi háttérű offshore cégcsoport tulajdonolta a budapesti Bank Center irodacépet, és milliárdos jelzáloghiteleket kapott rá az OTP Banktól (*Csányi Sándor megzsalolása: Ké a Bank Center? Magyar Narancs*, 2008. ápr. 14.).

2009-ben az MVM-től offshore cégekhez került milliárdok sorsát firtatva szembesültem azzal, hogy az ügyben érintett cégek valódi tulajdonosi háttére szinte kideríthetetlen (*Kapolyi hallgat a panamai cégről*, index.hu, 2009. okt. 13.). A magyar sajtóban egymást érik az offshore-botrányok, tipikus eset, amikor állami cég üzletel ismeretlen tulajdonosi háttérű offshore cégekkel, az egészségügyben (például az Omninvest-ügy), a tömegközlekedésben (a Volán busz-megrendelése), az energetika területén (MVM-ügy), a médiában (a Duna TV szappanoperái), az állami vagy önkormányzati földterületek, illetve nagy értékű ingatlanok privatizációja során (Sukoró-ügy, Hunvald-ügy), és még sorolhatnám tovább. A min-

Amerikai becslés szerint globálisan 7400 milliárd dollárra rúg az offshore-központokban elhelyezett vagyon értéke, ami annak ellenére tovább növekszik, hogy a gazdasági válság miatt a nemzetállamok évek óta korlátozni próbálják az offshore cégek mozgásterét a világ-gazdaságban. Magyarországon is egyre népszerűbb az offshore cégek alapítása, tucatnyi cég hirdeti ez irányú szolgáltatásait a gazdasági sajtóban és az interneten. Az adóparadicsomokban bejegyzett cégek alapításának hivatalos indoka az „adóoptimalizáció” vagy a „vagyontervezés”, valójában azonban gyakran arra szolgál, hogy el- fedjék a valódi tulajdonos kilétét, összeférhetlenséget vagy érdekkonfliktust leplezzenek.

denkori kormányzat a retorika szintjén elítéli és károsnak tartja ezt a gyakorlatot, ugyanakkor az előző kormány több minisztere és miniszterelnöke is érintett volt offshore ügyekben, a jelenlegi pedig, bár az ellenkezőjét kommunikálja, a parlamentben elvetette az offshore háttérű cégek közbeszerzésből való kizárására irányuló LMP-javaslatot, és számos kormánypléneken is van offshore cége, cégbirodalma. Az orbáni fordulattal élve offshore-lovagoknak egész iparág van a segítségére: offshore cégek alapítására és adminisztrációjára szakosodott vállalkozások, amelyek Magyarországon is nyíltan hirdetik szolgáltatásaikat, adóoptimalizációt és anonimitást ígérve.

Offshore Crime, Inc.

Az Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP, reportingproject.net) nemzetközi tényfeltáró újságírói konzorcium 2010-ben kezdődött oknyomozása keretében hat kelet-európai újságíró, köztük jómagam kezletelmernek álcázva vizsgálja a kelet-európai offshore-ipar tevékenységét Magyarországon, Romániában, Bulgáriában, Szerbiában, Ukrajnában és az Egyesült Államokban. Bár a projekt még nem ért véget, azt már most kijelenthetjük, hogy az iparág szinte minden szereplője hajlandó elősegíteni a pénzmossást, az adóelkerülést, a fekete pénz elrejtését és más törvénytelenégeket – még akkor is, ha számukra is nyilvánvaló, hogy mire megy ki a játék. Az OCCRP offshore oknyomozó projektje során készült angol cikkek elérhetőek a reportingproject.net/offshore/ címen, a cikkekben és az azokat alátámasztó dokumentumokból álló adatbázis folyamatosan bővül. Magyarul Brother Layman: *Az offshore halála* (Adóház Kft., 2011) című könyv második, bővített kiadásának 27. fejezete foglalkozik az OCCRP által eddig feltárt történetekkel.

A nemzetközi vizsgálódás magyar szálán az „offshore” szóra való egyszerű internetes kereséssel 14 olyan vállalkozást azonosítottam, amelyek offshore cégalapítást és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatásokat kínálnak magyarországi ügyfeleknek. Azt próbáltam kideríteni, hogy az „adóoptimalizáció” tül közülük melyek hajlan-

dóak egyértelmű, számukra is nyilvánvalóvá tett törvénytelenégekhez segídekert nyújtani. Első lépésben emailben, egy frissen kreált álneven kerestem meg a kiválasztott vállalkozásokat, információt, tanácsot és ajánlatot kérve. Az elektronikus levelet a Lavoco Magyarország, a Crystal WorldWide, az ILS Hungary, a Vanderbilt Holding AG, a Grand Pearl & Company, az Offshore Online, az Offshore Outlet, a Corimar International, a Broadway Capital, a Szlovakceg.eu, a CCL Offshore, az Order Offshore, az OSCF Offshore és a Brenson Ltd. kapta meg.

Az ajánlatkérő levélben felvázoltam, hogy megbízom „köztiszteltben álló vállalkozó”, aki nagy értékű állami megrendelésekre számít, illetve ilyen jellegű közbeszerzési pályázatokon fog részt venni. Saját cégeivel azonban nem szerepelhet, ezért offshore cégstruktúra létrehozása mellett döntött, amely magyar leányvállalatokon keresztül vesz majd részt az ingatlanüzletben. A létrehozandó offshore céggel vagy cégstruktúrával szemben támasztott legfontosabb elvárásaként azt jelöltem meg, hogy a valódi tulajdonos kiléte titokban maradjon, az ne legyen kideríthető a cégnyilvántartásokból sem. A létrehozandó offshore cég és magyar leányvállalatai ügyeit a tulajdonos által diszkrétan megbízott személyek bonyolítják majd, a tulajdonos a háttérben sem jelenik meg. „A project jelenlegi szakaszában arra

szertnék Önöktől javaslatot, esetleg ajánlatot kérni, hogy milyen offshore konstrukció volna a legalkalmasabb a fent megfogalmazott célra, és hogyan garantálnák megbízom anonimitását?” – zártam soraimat.

Ajánlatkérésre néhány napon belül válaszok érkeztek az OSCF Offshore, az ILS Hungary, a Crystal World Wide, az Offshore Online, a CCL Offshore, az Offshore Outlet, az Order Offshore, a Brenson Ltd. és a Vanderbilt Holding AG. cégektől. Valamennyi válasz pozitív volt, és azt tartalmazta, hogy könnyedén tudnak olyan offshore konstrukciót ajánlani, amely kielégíti a megkeresésben jelzett igényeket. Sőt, a válaszok tanúsága szerint többféle megoldás is létezik, ezért érdemes lenne további szempontok vagy az árak alapján jurisdikciót választani. Az anonimitás kérdését helyi megbízottak bevonásával javasolta megoldani az egyik ajánlattevő, hozzátéve, hogy kéremre minden további nélkül felbérelnek ilyen személyeket. Ha közbeszerzésről is szó van – részletezte az egyik válaszadó –, Ciprust vagy Máltát volna tanácsos választani, hiszen EU-tagok, és egy stróman tulajdonosokkal és tisztviselőkkel ellátott ciprusi cég mindössze 2500 euróba kerül egy évre. A legtöbbben személyes konzultációt ajánlottak annak eldöntésére, hogy melyik lenne a legmegfelelőbb megoldás megbízom számára. Egy válaszban arra is felhívták a figyelmet, hogy nem szerencsés emailben vagy telefonon részletezni ez irányú terveimet.

Bukaresti bukta

Eközben román kollégám, Mihai Munteanu azzal kereste fel Románia legnagyobb offshore ügyvédségét, a Lamark Tax Planning Con-

„Aztán te is megszavaztad, te papírgalacsiny...? kérdezte Harangláb úr, gallérijánál emelve fel egy apróbb méretű társasházi tulajdonost.

A társasházi tulajdonos darab ideig lebegett a levegőben, nem mondott semmit; nem tudjuk, hogy akart-e válaszolni, de tudni nem tudott, lévén erősen szorította a gallér.

Végül Harangláb úr unta meg, pontosabban átlátta a helyzetet, világossá vált számára, hogy ezen a módon nem tud gátat szabni a fehérgalléros bűnözésnek, pláne így utólag nem, mert a levegőben tartózkodó társasházi tulajdonos már szavazott, ráadásul a kérdés költői volt, mert azt is tudta mindenképpen, hogyan.

A társasházi tulajdonos a vizórával nem rendelkező tulajdonosok ellen szavazott.

Ahogy mindenki, aki a nemrégiben megtartott közgyűlésen jelen volt; igazából senki nem a vizórával nem rendelkező tulajdonosok ellen voksolt, hanem csak megszavazta a társasházi közgyűlésen a közös költség emelését, amely a vizórával rendelkezők esetén tízszeres volt, a vizórával nem rendelkezők esetén viszont ötven.

„Ilyet még a világ nem látott”, mondta Harangláb úr, mielőtt fölemelte volna a társasházi tulajdonost; „meg kéne az ilyen közös képviselőt nyúzni”. De egyelőre nem a közös képviselőt nyúzta meg, hanem csak fölemelte a társasházi tulajdonost, gallérijánál fogva fojtva bele a szót; most azonban, felismerve a kibontakozás és továbblépés lehetetlenségét, elengedte a társasházi tulajdonost, aki csendesen nyekkent a macskakövön, majd visszafogottan fuldoklott egy keveset. Előrelépés mégsem történt, most ugyanis Harangláb úr asszonylányai vették kezelésbe a fuldoklót. Nem egyszerre, hanem egymást követően; bármily groteszk, sorban föl-emelték a társasházi tulajdonost, aztán, amikor eleget tartották, lenyekkentették a macskakőre ők is – Harangláb úr tisztánlátása nem volt ragadós, fizikális példája azonban igen, az asszonylányok pedig jó erőben voltak mind, nem volt köztük anorexiás egy sem.

A többi tulajdonos a függöny mögé húzódott; szoktak ugyan, de utáltak nyekkenni a macskakövön.

Visszont mindenki tudta, hogy előbb vagy utóbb ki kell menni az utcára, s az utat Haranglábok keresztezik. Noha voltaképp Harangláb úr követék el a hibát – nem mentek el a közgyűlésre. Eladdig minden közgyűlésen teljes

sult SRL-t, hogy segítsen elrejteni tulajdonrészét egy jelentős olajüzletben. Az ügyvédséget Kiss László György vezeti, aki egy a Seychelleszigetekről induló és az USA Delaware államában végződő tranzakció-sorozatot ajánlott kollégámnak, és részeseit kért az így realizálható profitból. Az 1500 tonna nigériai olaj Kiss terve szerint a „háromszögletesség” nevezett módszerrel papíron ötször cserélt volna gazdát, mire Romániába érkezik – a román adóhatóság szakértője szerint adócsalást és pénzmossást valósítva meg a konstrukcióval (*László Kiss - The Offshore Master, reportingproject.net*, 2010. nov. 20.). Az ügylet-sorozatban érintett cégeket szintén strómanok vezették volna, akik anyagi ellenszolgáltatás fejében, dátum nélküli, aláírt lemondónyilatkozattal biztosították lojalitásukról a valódi tulajdonosokat. Visszaélés esetén a vissza-dátumozott lemondással a strómanok esetleges rossz döntéseit a valódi, ám láthatatlan tulajdonos könnyen megsemmisítheti.

Az *undercover* román újságíróval való tárgyalás után néhány héttel Kiss László Györgyöt bilincsen vitte el a román rendőrség szervezett bűnözésre és terrorizmusra specializódott részlege: azzal vádolják, hogy a Petrom Service nevű olajcéget vezetőjével együtt mintegy nyolcmillió eurót sikkasztott a Munteanunak valózhoz kísértetiesen hasonló módszerrel. Az is kiderült, hogy az ügyben érintett delaware-i cégeket jegyző amerikai offshore-ügyvédség rendszeresen együttműködött Kiss-sel és új-zélandi üzleti partnerével, Ian Taylorral. A vád szerint Kiss szervezte meg a több kontinensre kiterjedő offshore céghálózatot, és az olajtársaság menedzsmentjén túl az ügyben romániai oligarchák, például Sorin Ovidiu Vantu érintettsége is felmerült. Kiss egyébként *United States, Tax Heaven - Unde Sam Will Fight Your Taxes* címmel tanácsadó könyvet is írt az offshore üzletről, amelyben a delaware-i jurisdikció előnye mellett kardoskodik. Kiss ügyfelei között számos oligarcha, üzletember és politikus szerepelt, akik az OCCRP leleplezése óta a román hatóságok és bizonyos nemzetközi szervezetek kitüntető figyelmével is bajlódni kénytelenek. A négy százmillió euróra becsült magánvagyonú

létszámában jelentek meg, aminek eredményeképpen a vizórátlanok közös költsége öt éve nem emelkedett; nem így a ház víztartozása, amely másfél millióra duzzadt. Eberlingné Kóvágyó Zita pedig egyre gyakrabban kapott a vízművektől olyan értelmű levelet, hogy a ház teljes tartozását bármelyik lakóra egyedül is ráterhelhetik, akkor is, ha vizórája van és rendszeresen fizet; ezt hívják egyetemleges felelősségnek. (Ilyen értelmű levelet minden tulajdonos kapott, csak a többiek, mentális egészségüket szem előtt tartva, ezeket a leveleket minden alkalommal automatikusan kidobták a kukába.)

Most itt tartunk; pontosabban nem itt.

Haladtunk valamit előre.

Azóta többen az utcára indultak kenyérért, mindannyian nyekkentek, különösen nagyot az a két vizórátlan tulajdonos, aki szerencsétlenségére jelen volt a közgyűlésen, és (Harangláb úr szerint agyi leépülés miatt) maga ellen szavazott; mégis, ettől, hogy az első nyekkenésen már mindenki túl volt, a közösség valamivel felszabadultabbá vált, s megkezdődött a víztartozás rendezésének megtárgyalása, az érdekek a függőfolyosón történő ütköztetése.

Harangláb úr javaslata az, hogy a vizórátlanok által előállított másfél millió a vizórátlanok közt legalábbis egyenlő arányban kellene felosztani, mert a vizórátlanok szegények; a vizórátlanok viszont nem akarják ezt, senki nem tudja, miért. A vizórátlanok eleve azt is vitatják, hogy a tartozást ők generálják, ennyit egy csordányi vízzel nem fogyaszt, nem hogy egy ekkora ház; szerintük épp hogy a vizórátlanok csálnak, három helyett egy strangra szereltetnek vizórárt, arról is leszdedik éjjele a plombát, aztán hajnalig mosnak. Harangláb úr új közgyűlés kiírását szorgalmazza, ahol első napirendi pontként megnyúzzák a közös képviselőt, a szavazás eredményét pedig érvénytelenítetik; az ellentábor az imént vizórára felszereltetését javasolta Harangláb úrnak. Akkor ő is annyit fizetne, amennyit fogyaszt.

„Há' má' még mit nem...!” mondja Harangláb úr a végtelenségig fölhaborodva, „...toronyórát ne szereltessek az clószobába...?”

Colaba's Enselbet

Jazzclub

1088 BUDAPEST, MŰZEUM UTCA 7. WWW.BJC.HU

2011. július 18.

Ravi Coltrane
Quartet

budapest jazzclub

Vantu áprilisban szintén előzetes le-
tartoztatásba került az egyik román
hírtélevízióval kapcsolatos zsarolási
ügy miatt.

Kiss bukaresti letartóztatása után
budapesti irodájában felkerestem
Váradit Lászlót, a Laveco Magyaror-
szág és az Angliára, Ciprusra, Bul-
gáriára és Romániára kiterjedő La-
veco cégcsoport vezetőjét. Váradit
közgazdászként végzett Budapes-
ten, 1996 óta az offshore ügynöksé-
geket tömörítő Offshore Institute
tagja, az 1991-es alapítású Laveco
cégcsoportot orosz származású fe-
leségével, Jekatyerinával közösen
tulajdonolja. A Crystal WorldWide
mellett a Laveco a legnépszerűbb mű-
ködő magyar offshore ügynökség –
ezeket a rendszerváltozás után ala-
pított cégeket nevének elhallgatását
kérő forrásaink titkosszolgálati kö-
tődésű biznisként emlegetik, erre
vonatkozóan azonban annál többet
egyelőre nem sikerült kideríteni,
mint hogy a Crystal régi székhelyén
jelenleg a legutóbbi lehallgatási bot-
ránnyban elhíresült, egykori titkos-
szolgák által alapított UD cégcso-
port működik. Maga Váradit egyé-
ként egyáltalán nem kerüli a nyilván-
osságot, rendszeres konferencia-
előadó és média-megmondóember
az offshore témában, és engem is
készítesen fogadott.

Ruszofóbia

A Laveco-főnök elbeszélése szerint
cégük családi vállalkozásként jött
létre, kezdetben magyar cégeket ala-
pítottak külföldiek számára, mert a
kora kilencvenes években Magyar-
ország biztos menedéknek számított
Kelet-Európában, sokan hozták ide
a pénzüket. Portfóliójukat később
adóparadicsomokkal bővítették, és
1998-ban megkezdtek a nemzetköz-
i terjeszkedést. Az első külföldi i-
rodájukat Romániában nyitották, és
nem más vezette, mint Kiss László
György, aki Váradit szerint még egye-
temista korában lépett kapcsolatba
velük. A Laveco Romániát vezető
Kiss-sel egészen 2005-ig felhőtlen
volt a viszonyuk, de akkor kiderült,
hogy Kiss csődbe vitte a román le-
ányvállalatot, tevékenységét pedig
kiszervezte egy szintén Laveconak
elnevezett, de kizárólag a saját tulaj-
donában álló cégbe. „Odautaztunk,
de nem engedett be minket az iro-
dába, és nem állt szóba velünk. Az
után kergettük az ügyvéddel.
Később azzal vádolt, hogy megfe-
nyeggettük és meg akartuk ölni” –
emlékszik vissza Váradit, aki azt állítja,
hogy ő hívta fel elsőként Kiss bűn-
cselekményeire a román hatóságok
figyelmét, akkor még sikertelenül.

A Laveco ennek ellenére szépen
fejlődött, a román leányvállalatot
1999-ben ciprusi, 2000-ben londoni,
2004-ben bolgár, 2008-ban pe-
dig seychelles-i iroda követte. Nem
csak offshore, hanem EU-s cégek-
kel is foglalkoznak, és a kereslet is
változik: míg az 1990-es években az
adóoptimalizáció volt a fő piaci
igény, ma már sok ügyfelük arra ke-
resi a megoldást, hogy legálisan hoz-
záférjen az offshore cégekbe kihe-
lyezett pénzekhez. Az offshore le-
galitását feszegető kérdésekre Vá-
radit azt feleli, hogy szolgáltatása ah-
hoz hasonlítható, mintha konyha-
kést árulna, amit szintén lehet legá-
lis és törvénytelen cselekedni hasz-
nálni. A cégvezető szerint magyar
cégeket is meg lehet alapítani pél-
dául hajléktalanok nevére, és a ható-
ságok ugyanúgy nem férnek hozzá
a valódi tulajdonosokhoz, „tehát
nem az számít, hogy offshore vagy
onshore céget szeretne valaki, ha-
nem a cégalapítás mögött meghú-
zó szándék”. Váradit szerint ma
már illúzió, hogy egy egzotikus off-
shore cég mögött teljesen elbújhat
valaki – ha a cégnyilvántartásokból
nem is, a bankokban minden kide-
rül, és nyilván van tartva.

A Laveco vélelmezett titkosszolgá-
lati kapcsolataira vonatkozó kér-
déseinken Váradit csak nevet, és az
orosz származásúakat megbélyegző
ruszofóbiának tulajdonítja ezeket a
híreszteléseket. „A rendszerváltás óta
számtalanszor neveztek minket mosz-
kovitáknak és KGB-ügynököknek –
ami nagyon igaztalanul hangzik, de
teljesen alaptalan. Az offshore cég-
alapítás nem egy James Bond-mozi.”
Az orosz piac az 1990-es években

volt nagy lehetőség számukra, mert
a vízumkényszer 2000-es bevezeté-
sége Magyarországnak nagyon jó
volt a megítélése a posztsovjet köz-
társaságokban. A vízumkényszer
azonban lerombolta ezt a keresletet,
a Laveco ügyfeleinek ma már keve-
sebb mint öt százaléka orosz. Jöttek
viszont helyettük kínaiak, olaszok,
spanyolok, sőt ausztrálok és venezue-
lailak is, „könnyebb lenne felsorol-
nom azokat az országokat, amelyek-
kel nem üzletelünk” – mondja Vá-
radit. Kiss László György bukásán nem
csodálkozik egykori főnöke, állítása
szerint a férfi céglétezésben is ut-
azott, becsődölt vállalkozásokat í-
rott át hajléktalan moldáv állampol-
gárok nevére. „Ezt csődmenedzs-
mentnek nevezte, és valószínűleg
Magyarországról kapta az ötletet,
ahol szlovák üzletemberek kínáltak
hasonló szolgáltatásokat a 2000-es
évek elején.”

A panamai szabók

A Váraditól hallottak egybevágóan
nevének elhallgatását kérő forrásaink
elbeszéléseivel, miszerint a magyar
offshore-alapítók egyre nagyobb
számban fordulnak külföldi offshore
ügynökségekhez, mert ha egy ma-
gyar ügynökség megbukik (amire
még nem nagyon volt példa), az ügy-
félkörre hozzáférhetővé válhat a ha-
tóságok számára, míg az nagyon va-
lószerűtlen, hogy a magyar adóha-
tóság adatokat foglalhat le mondjuk
egy szingapúri ügyvédnél. Az off-
shore-ipar globális bukását jósoló, ál-
néven jegyzett könyvében Brother
Layman viszont úgy vélekedik, hogy
az ügyfeleken ma már ez sem segít,
mert a gazdasági válságban megrogy-
gyant költségvetésű államok és nagy
nemzetközi pénzügyi szervezetek az
eddigieknél sokkal komolyabb, ösz-
szehangolt erőfeszítéseket tesznek
ennek a visszaéléstípusnak a vissza-
szorítására. A bankitok sem védi
már az offshore ügyfélkörököt, ma
már az ilyesfajta törekvéseknek ko-
rábban keményen ellenálló Svájc is
hajlandó „konkrét adóalany ügyé-
ben” hivatalos jogsegélyt nyújtani
külföldi adóhatóságoknak sima adó-
elkerülés esetében is. Magyarorszá-
gon a Nemzeti Adó- és Vámhivatal
Bűnügyi Főigazgatóságának Pénz-
ügyi Információs Főosztálya (PIFO)
hivatott felderíteni a pénzmosás-gya-
nús offshore ügyleteket a nemzetköz-
i Financial Intelligence Unit-háló-
zat magyar tagszervezeteként.

Az offshore-ozás megfékezésére
irányuló erőfeszítések keretében az
elmúlt néhány évben korábban szin-
te hozzáférhetetlen cégnyilvántartá-
sok jelentek meg az interneten is,
például a panamai cégnyilvántartás
is. Mivel az ilyen kikenyszerített el-
érhetőségű nyilvántartások kereshe-
tőségét különféle technikai trükkök-
kel még mindig nehezítik, az inter-
neten mozgalmak szerveződtek az
ilyen adatbázisok akadálymentesíté-
sére, és olyan automatizált szolgál-
tatások is megjelentek, mint a *scrap-
erwiki.com*, ahol különféle techno-
lógiai tudás nélkül bárki lemásolhat-
ja és akadálymentesítheti az általa
kiválasztott online adatbázist. Ez
történt a panamai cégnyilvántartás
hatszázezer rekordjával is, amely-
ket Dan O’Huiginn tett átlátható-
bá: az *ohuiginn.net/panama/* címen
harmic évre visszamenőleg, személy-
és cégnévre is kereshetünk. Ez az
adatbázis jó néhány sajtóhírt je-
rált az elmúlt évben, amikor újsá-
gírók közismert politikások, üzle-
temberek és maffiózók panamai cégeire
bukkantak benne – annak ellenére,
hogy az óvatosabb játékosok helyi
stróman tisztviselők mögé búj-
nak még Panamában is.

A magyar cégnyilvántartásnak kö-
rülbelül száz olyan cég szerepel,
amelynek panamai tulajdonosa van:
a legismertebb talán a jelenleg har-
madik leggazdagabb magyarként
jegyzett Várszegi Gábor cégbirodal-
mának panamai vállalata, a Black-
burn International. A panamai cég-
nyilvántartásból kiderül, hogy Vár-
szegi saját nevére viszi ezt a céget, és
a hivatalos adatszolgáltatásához is
hozzáférhetünk. Magyar nevekre tör-
ténő kereséssel számos további
magyart lelhetünk fel a panamai cég-
nyilvántartásban, köztük olyan köz-
ismert személyiségeket is, mint pél-
dául Rejtő E. Tibor, a Kereskedel-

Ica rajzai II, 1965, papír, színes ceruza, 19x29,7 cm

Az utolsó mohikán

Petrovics Emil, 1930–2011

Eltávozott az utolsó, széles körben, nyugodtan mondhatjuk: az
egész ország által ismert zeneszerző. Petrovics Emil korabeli képer-
nyős sztár volt, mégis, amikor elérkezett a média sztárkultuszának
ideje, képtelen volt alkalmazkodni az elvárásokhoz. Valójában nem
ő hullott ki, hanem a klasszikus zenével szembeni elvárások deval-
válódtak, és ebben a cirkuszban komoly tartással bíró ember méltó-
sággal nem vehetett részt. És Petrovics fő erénye bizonyosan a
tartás volt; a tettekért és a véleményekért vállalta a felelősséget, két-
részes, kökemény, olykor sértésektől is vezérelt memoárkötetéből
az derül ki, hogy állásfoglalásaival inkább ellenségeket szerzett,
semmint barátokat.

Különös és valószínűleg csak hosszú évek alatt értékelhető szerep,
ha valaki kiváltságosként a kiváltságok ellen dolgozik. Petrovics több
cikluson keresztül országgyűlési képviselő volt, különféle pozíciók-
ban intézményt vezetett, tanított, megrendelésekhez jutott, műveit
akadályok nélkül bemutatták, és a nagyobb nyilvánosság előtt ő lett
a zenei és egyéb kulturális ügyekben is a megmondóember. Hogy a
rendszer emelte fel, vagy csak felismerte a Kodály halála után kelet-
kezett űrben a kínáló közéleti szerepkört, ma még nem tudjuk el-
dönteni. Azt viszont láthatjuk, hogy feladatait mindenhol jól, gyak-
ran kiválóan végezte. Alapvetően a klasszikus művészeteszményhez
kötődött, formákban gondolkodott, a zenében megfogalmazható
szépséget kereste, ugyanakkor a járatlan út dicsőítése miatt gyűlölte
az avantgárdot, aminek képviselőit hatalommániás kiváltságosoknak
tartotta. Európai léptékekkel és az egyik legjobb filmzene-
komponista volt, operái ma is színpad-érettek, kórusműveit rendszeresen
éneklük, szimfonikus és kamaraművei jó eséllyel lesznek a következő
hangszeres nemzedék repertoárdarabjai.

Végső Zoltán

mi és Hitelbank volt vezérigazgató-
ja, akinek 2000-ben bejegyzett, Ba-
bel Consultants Corp. nevű panama-
i cége ma is aktív. Emlékezzetek,
hogy a brókerbotrány kulcsfigurája,
Kulcsár Attila 2003 júliusában,
Ausztriába szökése után feljegyzést
adott át Bácskai Jánosnak, aki akkor
a Szervezett Bűnözés Elleni Koor-
dinációs Központ főigazgatója volt.
Kende Péter *Nesze neked igazság – a Kul-
csár-ügy* (Hibiszkusz, Budapest, 2009)
című könyvében ismertette ezt a Kul-
csár által később letagadott feljeg-
yzést, amelyben egyebek mellett az
állt, hogy Rejtő E. Tibor „a Pana-
mában bejegyzett off-shore cége
bankszámlájára helyezte el” az első-
kasztott vagy eltulajdonított száz-
milliókat, illetve hogy „a Vigadó téri
központi iroda épület eladása kap-
csán tudomásom szerint 1,5-2 Milliárd
USD-t kapott a panamai off-shore
cége számlájára, Svájcba”.

Orbán és az offshore

„Le fogjuk győzni a munkanélküli-
séget, a fiatalok kilátástalanságát, az
idős emberek kiszolgáltatottságát,
az oszd meg és uralkodj politikáját,
az arroganciát, az ingatlanpanamát,
a felelősség alóli kibúvási kísérletet,
az offshore-lovagok praktikáit, a kor-
rupciót, a pazarlást, a múltat” – ígér-
te Orbán Viktor a választási kam-
pányban, az offshore-lovagok elleni
fellepés azonban felemásra sikerült.
Miközben ellenzékben folyamatos-
an támadta a Fidesz a politika-kö-
zeli offshore ügyleteket, kormányra
kerülve továbbra is lehetővé tette,
hogy offshore háttérű cégek jelentős
állami megrendeléseket kapjanak.
Márciusban például verseny nélkü-
li, egyszereplős közbeszerzésen 1,8
milliárd forintos megbízást kapott a
Magyar Postától egy offshore tulaj-
donban lévő társaság. A Jet-Sol Kft.
korábban is üzletelt már a postával,
és cégbírási adatok szerint tavaly
több mint egymilliárd forint oszta-
lékot fizetett két ciprusi tulajdono-
sának. Méghozzá olyan tulajdono-
soknak, amelyek ugyanarra a cipru-
si címre vannak bejelentve, mint a
Fidesz által ellenzékben sokat táma-
dott Wallis Zrt. ciprusi cégei, ame-
lyeknek Bajnai Gordon volt minisz-
terelnök is kézbesítési megbízottja
volt (*Offshore-ügyek a Postánál, hírszerzo-
hu*, 2011. márc. 23.).

Orbán Viktor tavaly június 8-án
az Országgyűlésben azt mondta,
hogy „... az a körülmény, hogy mil-
liók kényszerültek a pusztá létfenntar-
tás érdekében kijátszani ezt az
adórendszer, alapot adott egy szűk
csoportnak arra, hogy az adócsalás-
ból, adómegkerülésből önálló üzlet-
ágot építsen ki. Ez lett az offshore
lovagok világa, akik beették magu-
kat az állam bőre alá is, és nem átal-
lanok sok száz milliós offshore-os jó-
vedelem után sem jó néhány millió
forintnyi közpénzt fölvenni az adó-
fizetők forintjaiból.” Ehhez képest
könyvtárakat lehetne megtölteni a
Fidesz-közeli offshore-lovagok prak-
tikáival: az *offshorelovag.com* címen fel-
lelhető hírgyűjtemény szerint off-
shore ügyletekben érintett vagy volt
érintett – személyesen, családi vagy
céges kötődési révén – többek kö-
zött Kékessy Dezső volt párizsi nagy-
követ, Fellegi Tamás nemzeti fejleszté-
si miniszter, Liszky Gábor, a *Ma-
gyar Nemzet* főszerkesztője, Töröcskei
István, a Hír TV volt tulajdonosa,
Lantos Csaba, a *Heti Válasz* volt tu-
lajdonosa, Nyerges Zsolt ügyvéd,
Csányi Sándor OTP-vezér és Gál
András Levente, a Közigazgatási Mi-
nisztérium államtitkára is. Ahogyan
az LMP fogalmazott, a kormányol-
dal csak kommunikációjában ellen-
zi az offshore ügyleteket, a törvény-
hozás szintjén támogatja azokat: az
Országgyűlés Rogán Antal (Fidesz)
javaslatára, a miniszterelnök filippi-
kái meghazudtolva és minden nem-
zetközi trenddel szembeemelve júni-
usi végén olyan törvénymódosítást
fogadott el, amely adómentessé te-
szti az adóparadicsomokban szerzett
jövedelmeket.

(Folytatjuk)

(A cikk a Soma Alapítvány és a Függel-
ten Média Központ támogatásával készült.
Rejtő E. Tibor panamai offshore cégének do-
kumentumait a cikk megjelenése után közzé-
teszük az *atlatszo.hu* honlapon.)